

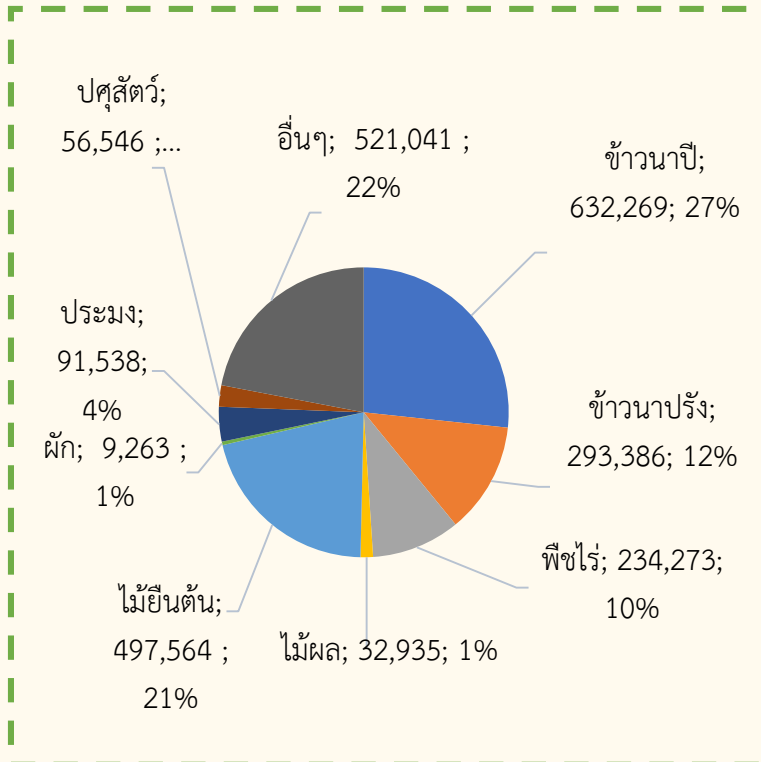
สรุปจำนวนสินค้าเกษตร ภายใต้กรอบ BCG ของจังหวัด

จังหวัด ฉะเชิงเทรา

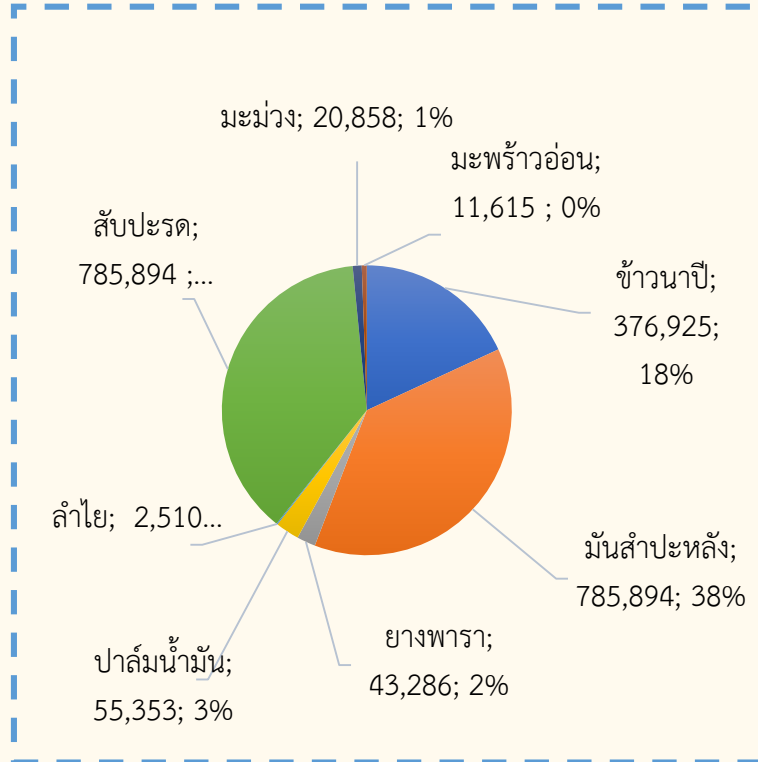
สินค้าเกษตรของจังหวัด ภายใต้กรอบ BCG Model จำนวน 3 ชนิด
ประกอบด้วย

1. ข้าวนาปี
2. มันสำปะหลัง
3. มะม่วง

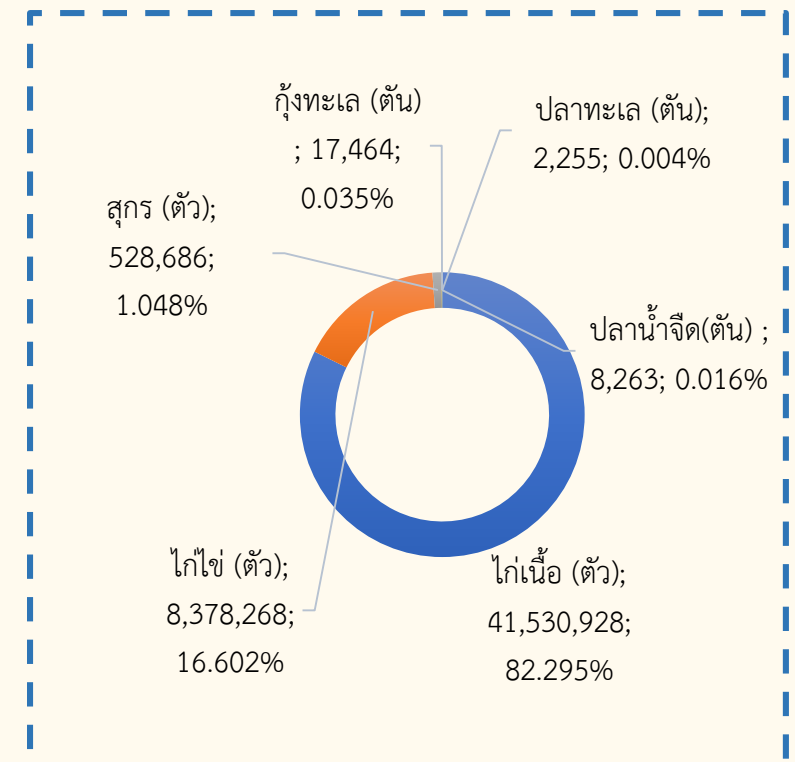
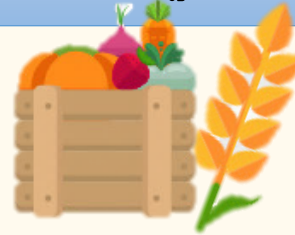
จังหวัดฉะเชิงเทรา ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกของประเทศไทย ประกอบด้วย 11 อำเภอ 93 ตำบล มีจำนวนประชากร ชาย 354,834 คน หญิง 369,344 คน รวมทั้งหมด 724,178 คน

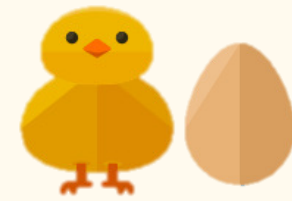
พื้นที่เกษตรกรรม (ไร่)

พืชเศรษฐกิจ (ตัน)

สัตว์เศรษฐกิจ (ตัน)

ข้อมูลด้านการเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา

อำเภอ	พื้นที่การเกษตร (ไร่)	ครัวเรือนเกษตรกร
เมืองฉะเชิงเทรา	179,185	7,332
บางคล้า	119,547	3,798
บางน้ำเปรี้ยว	263,473	9,321
บางปะกง	95,968	2,276
บ้านโพธิ์	98,029	2,263
พนมสารคาม	242,121	6,226
ราชสาส์น	80,374	1,881
สนามชัยเขต	556,800	8,468
แปลงยาว	166,696	3,022
ท่าตะเกียบ	389,636	6,913
คลองเขื่อน	57,632	2,183
รวม	2,249,461	53,673

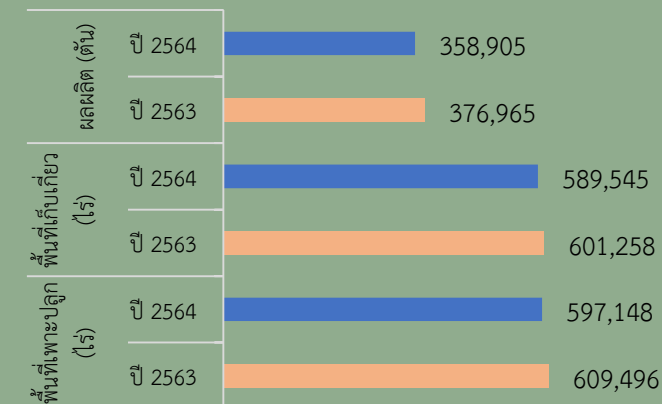
ข้อมูล ปี 2563 และ ปี 2564

อำเภอ	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)		พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)		ผลผลิต (ตัน)	
	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2563	ปี 2564
เมืองฯ	93,164	94,578	92,888	94,367	68,551	67,189
บางคล้า	17,500	18,068	17,294	17,822	11,155	11,584
บางน้ำเปรี้ยว	217,635	204,702	215,388	203,034	151,418	138,063
บางปะกง	11,500	10,835	11,370	10,677	6,788	6,331
บ้านโพธิ์	19,603	17,626	19,003	16,803	12,846	10,771
พนมสารคาม	86,990	87,981	86,016	86,767	46,019	43,036
ราชสาส์น	61,159	55,047	60,174	54,036	19,135	17,832
สนามชัยเขต	37,250	43,812	36,608	43,075	23,722	26,965
แปลงยาว	14,980	14,221	13,240	13,104	6,435	6,251
ท่าตะเกียบ	15,405	15,638	15,155	15,387	5,304	5,201
คลองเขื่อน	34,310	34,640	34,122	34,473	25,592	25,682
รวม	609,496	597,148	601,258	589,545	376,965	358,905

สถานการณ์และแนวโน้มในปัจจุบัน ปริมาณผลผลิตข้าวนาปี ปี 2564 เท่ากับ 358,905 ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งมีผลผลิต 376,965 ตัน หรือลดลง ร้อยละ 4.79 เนื่องจากพื้นที่ในการเพาะปลูกส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เช่า เจ้าของพื้นที่มีการเปลี่ยนผู้ถือครอง ทำให้เนื้อที่ในการเพาะปลูกข้าวนาปีลดลง และสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวย ฝนตกทิ้งช่วงมีปริมาณน้ำไม่เพียงพอ ส่งผลให้ผลผลิตต่อไร่ลดลง แนวโน้มปี 2565 คาดว่าจะขยายตัว เนื่องจากมีหลายปัจจัยมีผลในเชิงบวก เนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวย อีกทั้งนโยบายภาครัฐในการช่วยเหลือเกษตรกร

ข้าวนาปี

ปี 2564

- 1) ผลผลิตเฉลี่ย 609 กิโลกรัม/ไร่
- 2) ราคาเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้ที่สวน/ ฟาร์ม 8.42 บาท/กิโลกรัม
- 3) มูลค่าสินค้าต่อปี 3,021.98 ล้านบาท

ข้อมูลด้านการเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา

อำเภอ	พื้นที่การเกษตร (ไร่)	ครัวเรือนเกษตรกร
เมืองฉะเชิงเทรา	179,185	7,332
บางคล้า	119,547	3,798
บางน้ำเปรี้ยว	263,473	9,321
บางปะกง	95,968	2,276
บ้านโพธิ์	98,029	2,263
พนมสารคาม	242,121	6,226
ราชสาส์น	80,374	1,881
สนมชัยเขต	556,800	8,468
แปลงยาว	166,696	3,022
ท่าตะเกียบ	389,636	6,913
คลองเขื่อน	57,632	2,183
รวม	2,249,461	53,673

ข้อมูล ปี 2563 และ ปี 2564

อำเภอ	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)		พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)		ผลผลิต (ตัน)	
	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2563	ปี 2564
พนมสารคาม	31,388	30,192	30,417	29,504	110,018	107,808
สนมชัยเขต	104,239	100,535	103,660	99,577	383,646	366,045
แปลงยาว	16,189	15,980	16,124	15,697	54,177	52,930
ท่าตะเกียบ	67,848	65,067	67,648	64,654	238,053	234,112
รวม	219,664	211,774	217,849	209,432	785,894	760,895

สถานการณ์และแนวโน้มในปัจจุบัน

ปริมาณผลผลิตมันสำปะหลังปี 2564 เท่ากับ 760,895 ตัน ลดลงจากปีที่ผ่าน ซึ่งผลิตได้ 785,894 ตัน หรือ ลดลง ร้อยละ 3.18 เนื่องจากเนื้อที่เก็บเกี่ยวและผลผลิตต่อไร่ลดลง อีกทั้งขาดแคลนท่อนพันธุ์ดี และต้นทุนปัจจัยการผลิตสูง เช่น ปุ๋ย ยา ท่อนพันธุ์ บางส่วนพื้นที่ประสบปัญหาช้างป่าบุกรุก และปัญหาการระบาดของโรคใบด่างในมันสำปะหลัง ส่งผลให้ผลผลิตรวมทั้งจังหวัดลดลง แนวโน้มปี 2565 คาดว่าจะขยายตัวเนื่องจากมีหลายปัจจัยมีผลในเชิงบวก เนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวย มีราคาเป็นแรงจูงใจ

มันสำปะหลัง

ผลผลิต (ตัน)	ปี 2564	760,895
	ปี 2563	785,894
พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ปี 2564	209,432
	ปี 2563	217,849
พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)	ปี 2564	211,774
	ปี 2563	219,664

ปี 2564

- 1) ผลผลิตเฉลี่ย 3,633 กิโลกรัม/ไร่
- 2) ราคาเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้ที่สวน/ฟาร์ม 2.10 บาท/กิโลกรัม
- 3) มูลค่าสินค้าต่อปี 1,597.88 ล้านบาท

ข้อมูลด้านการเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา

อำเภอ	พื้นที่การเกษตร (ไร่)	ครัวเรือนเกษตรกร
เมืองฉะเชิงเทรา	179,185	7,332
บางคล้า	119,547	3,798
บางน้ำเปรี้ยว	263,473	9,321
บางปะกง	95,968	2,276
บ้านโพธิ์	98,029	2,263
พนมสารคาม	242,121	6,226
ราชสาส์น	80,374	1,881
สนามชัยเขต	556,800	8,468
แปลงยาว	166,696	3,022
ท่าตะเกียบ	389,636	6,913
คลองเขื่อน	57,632	2,183
รวม	2,249,461	53,673

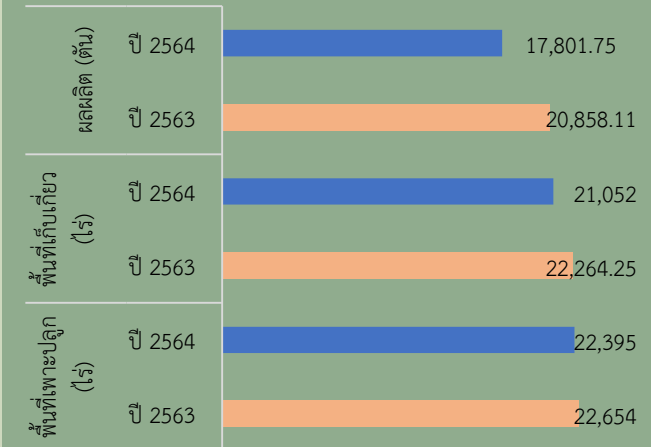
ข้อมูล ปี 2563 และ ปี 2564

อำเภอ	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)		พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)		ผลผลิต (ตัน)	
	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2563	ปี 2564
เมืองฯ	1,943	2,080	1,943.00	1,900.00	718.91	510.60
บางคล้า	76,77.5	7,007	7,327.50	6,500.00	4,814.17	5,560.00
บางน้ำเปรี้ยว	1,790	982	1,790.00	895.00	787.60	689.15
บางปะกง	21.25	259	16.00	173.00	5.10	59.00
บ้านโพธิ์	485	126	485.00	126.00	291.00	35.00
พนมสารคาม	2,965.25	3,394	2,955.25	3,144.00	3,450.28	3,320.00
ราชสาส์น	2,438	2,875	2,438.00	2,864.00	2,925.60	2,578.00
สนามชัยเขต	1,407	1,614	1,407.00	1,407.00	4,924.50	1,245.00
แปลงยาว	784	1,142	784.00	1,142.00	460.21	1,210.00
ท่าตะเกียบ	586.75	360	562.25	345.00	435.74	265.00
คลองเขื่อน	2,556.25	2,556	2,556.25	2,556.00	2,045.00	2,330.00
รวม	22,654	22,395	22,264.25	21,052.00	20,858.11	17,801.75

สถานการณ์และแนวโน้มในปัจจุบัน ปริมาณผลผลิตมะม่วง ปี 2564 เท่ากับ 17,801.75 ตัน ลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งผลิตได้ 20,858.11 ตัน หรือลดลง ร้อยละ 14.65 เนื่องจากสภาพอากาศฝนตกเป็นช่วง ๆ ตลอด ทำให้มะม่วงไม่พร้อมถึงข้อห้า ส่งผลให้มะม่วงติดผลน้อยทำให้ผลผลิตมะม่วงลดลง แนวโน้มปี 2565 คาดว่าจะขยายตัว เนื่องจากมีหลายปัจจัยที่มีผลในเชิงบวก เนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวยในการผลิต

มะม่วง

ปี 2564

- 1) ผลผลิตเฉลี่ย 845.61 กิโลกรัม/ไร่
- 2) ราคาเฉลี่ยที่เกษตรกรขายได้ที่สวน/ฟาร์ม 15.64 บาท/กิโลกรัม
- 3) มูลค่าสินค้าต่อปี 278.42 ล้านบาท

	ต้นทาง (เกษตรกร)	กลางทาง (สถาบันเกษตรกร,ผู้ประกอบการ)	ปลายทาง (อุตสาหกรรม)
 Circular (Zero Waste)	การจัดการวัสดุเหลือใช้ในการผลิต - ฟางข้าว -> อาหารสัตว์ -> วัสดุคลุมดิน -> ปุ๋ยหมัก - ไกลบฟางลดการเกิด PM๒.๕ - เกิด Zero waste/Zero burn	การสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ ข้าวเปลือก - แกลบ -> ชี้อาหาร -> อีเอ็มมูลเบา -> พลังงานไอน้ำ > นำกลับมาใช้ในกระบวนการผลิต -> พลังงานไฟฟ้า > นำกลับมาใช้ในกระบวนการผลิต	
 Green (สมดุลและยั่งยืน)		การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม - นำพลังงานไอน้ำ และพลังงานไฟฟ้าที่ได้จากกระบวนการผลิตภายในโรงงานกลับมาใช้ ทดแทนการใช้พลังงานไฟฟ้าจากภาครัฐ - พัฒนาผลิตภัณฑ์ สร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ในการผลิต ลดขยะจากกระบวนการผลิต	
ปัจจัยสนับสนุน	เมล็ดพันธุ์ข้าว กข๕๗, เครื่องจักรปรับพื้นที่ด้วยเลเซอร์ (LLL), โดรนทางการเกษตร		
หน่วยงานสนับสนุน	หน่วยงานหลัก: ศูนย์วิจัยข้าวฉะเชิงเทรา หน่วยงานสนับสนุน: สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดฉะเชิงเทรา สำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา และสำนักงานเกษตรอำเภอ	บริษัท สยามคริสตัลไรซ์ จำกัด	บริษัท สยามคริสตัลไรซ์ จำกัด

เป้าหมาย

เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตข้าวลดลง ผลผลิตเพิ่มขึ้น และมีตลาดรับซื้อผลผลิตที่ให้ราคาสูงกว่าทั่วไป

	ต้นทาง (เกษตรกร)	กลางทาง (สถาบันเกษตรกร,ผู้ประกอบการ)	ปลายทาง (อุตสาหกรรม)
 Bio การสร้างมูลค่า (Value Creation)	ด้านบุคลากร - ส่งเสริมให้ความรู้เกษตรกรในการปลูกมันสำปะหลังให้มีคุณภาพปริมาณแบ่งตั้งแต่ ๒๕% ขึ้นไป โดยมีมาตรฐาน GAP ตามความต้องการของลูกค้า - ส่งเสริมให้ความรู้แก่เกษตรกรเรื่องพันธุ์มันที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่, พันธุ์มันที่สามารถต้านทานโรคได้ ด้านประสิทธิภาพการผลิต - วิเคราะห์สภาพพื้นที่ เพื่อจัดทำ Zoning ที่เหมาะสมในการปลูกมันสำปะหลัง - ส่งเสริมให้ความรู้ปลูกมันสำปะหลังสายพันธุ์ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ - สนับสนุนให้การรับรองมาตรฐาน GAP แก่เกษตรกร - ศึกษา วิจัยตรวจหาเชื้อโรค/ไวรัส ในมันสำปะหลัง เพื่อหาแนวทางลดการเกิดโรค - สนับสนุนเครื่องจักรกลการเกษตรที่มีคุณภาพใช้ในกระบวนการเตรียมดิน การขุด การเก็บเกี่ยว - ส่งเสริมการทำ Contract farming ในพื้นที่ ที่มีศักยภาพ - การใช้ปุ๋ย การตรวจวิเคราะห์ดิน โดยมีเป้าหมายให้ผลผลิตมีน้ำหนักมากและเปอร์เซ็นต์แป้งให้มากขึ้น	การแปรรูปขั้นกลาง/กระบวนการสร้างมูลค่าเพิ่ม - ส่งเสริมเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร ปลูกมันสำปะหลังให้มีคุณภาพตรงตามเกณฑ์ เพื่อจำหน่ายให้บริษัท สิงห์ฮั้ม จำกัด โดยตรงไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง โดยบริษัทฯ มีปริมาณความต้องการมันสำปะหลังจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ ตันต่อเดือน 	การแปรรูปขั้นสูง/สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ - แปรรูปมันเส้นสะอาด ชนิดเต๋า -> อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม และอาหาร - ผงชูรส, กรดมะนาว, สารให้ความหวาน -> อุตสาหกรรมอื่น ๆ - เอทานอล, กระจกตา, แอลกอฮอล์, ไบโอฟลาสติก

เป้าหมาย

- เกษตรกรมีผลผลิตมันสำปะหลังเพิ่มขึ้น
- มีตลาดรับซื้อผลผลิตที่ให้ราคาสูงกว่าทั่วไป
- มีการนำเศษวัสดุเหลือทิ้งของมันสำปะหลังมาใช้ให้เกิดประโยชน์

	ต้นทาง (เกษตรกร)	กลางทาง (สถาบันเกษตรกร,ผู้ประกอบ)	ปลายทาง (อุตสาหกรรม)
 Circular (Zero Waste)	เศษเหลือของมันสำปะหลัง - สามารถนำไปขายให้กับบริษัทรับซื้อเศษซากพืชได้ (เหง้า, กากทะลายปาล์ม, กิ่งปาล์ม) ต้นละ ๑,๐๐๐ - ๒,๐๐๐ บาท - ต้นมันสำปะหลัง สามารถนำกลับมาปลูกใหม่เป็น ท่อนพันธุ์ได้	<u>การสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้</u> เหง้ามันสำปะหลัง -> เชื้อเพลิง และนำกลับมาใช้ใน กระบวนการผลิต มันผง -> คัดเกรดจำหน่ายเพื่อเป็นสารตั้งต้นในการผลิต (แก้วกาแฟ) -> ผลิตภัณฑ์เครื่องมือทางการแพทย์	
 Green (สมดุลและยั่งยืน)	<u>การผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม</u> - ลดการใช้สารเคมี - ใช้ปุ๋ยชีวภาพฟิสิกซ์หรือ ปุ๋ยชีวภาพแบคทีเรีย ส่งเสริมการเจริญเติบโตของพืช (Plant Growth Promoting Rhizobacteria or PGPR) - ใช้ท่อนพันธุ์สะอาด 	<u>การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</u> - ใช้พลังงานสะอาดในการผลิต - สร้างมูลค่าเพิ่มจากการวัสดุเหลือใช้จากกระบวนการ ผลิต	
ปัจจัยสนับสนุน	เครื่องจักรกลการเกษตรที่มีคุณภาพใช้ในกระบวนการ เตรียมดิน การขุด การเก็บเกี่ยว		
หน่วยงานสนับสนุน	หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา หน่วยงานสนับสนุน: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรฉะเชิงเทรา สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดฉะเชิงเทรา และสำนักงานเกษตร อำเภอ	บริษัท สิงห์ฮั้มอุตสาหกรรมเกษตร จำกัด	บริษัท สิงห์ฮั้มอุตสาหกรรมเกษตร จำกัด

เป้าหมาย

- เกษตรกรมีผลผลิตมันสำปะหลังเพิ่มขึ้น
- มีตลาดรับซื้อผลผลิตที่ให้ราคาสูงกว่าทั่วไป
- มีการนำเศษวัสดุเหลือทิ้งของ
มันสำปะหลังมาใช้ให้เกิดประโยชน์

	ต้นทาง (เกษตรกร)	กลางทาง (สถาบันเกษตรกร,ผู้ประกอบการ)	ปลายทาง (อุตสาหกรรม)
 Bio การสร้างมูลค่า (Value Creation)	ด้านบุคลากร - ส่งเสริมเครือข่ายการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ด้านประสิทธิภาพการผลิต - มาตรการส่งเสริมการผลิตตามเขตความเหมาะสม (Zoning) สอดคล้องตามฤดูกาลควบคุมการอนุรักษ์ดินและน้ำในระดับพื้นที่ - พัฒนาพันธุ์ เพิ่มความหลากหลายสายพันธุ์มะม่วง เพื่อบริหารความเสี่ยงตามความต้องการแต่ละตลาด - สนับสนุนความรู้การใช้สารเคมีควบคุมรักษาคุณภาพมาตรฐานสารตกค้างตั้งแต่ต้นทาง - ส่งเสริมการเข้าสู่มาตรฐานการผลิต และการตรวจสอบย้อนกลับ (GAP/PGS) - จัดทำฐานข้อมูล Big Data มะม่วงให้เชื่อมโยงกัน	การแปรรูปขึ้นกลาง/กระบวนการสร้างมูลค่าเพิ่ม - พัฒนาระบบโลจิสติกส์ความเย็น (Cold Chain) โดยเฉพาะห้องเย็นชะลอความสุกช่วยบริหารจัดการลดความเสี่ยงช่วงกระจุกตัวและรักษาความสด เพิ่มคุณภาพผลผลิต และห้องบ่มมะม่วงที่ใช้เทคโนโลยีการบ่มรูปแบบใหม่ด้วยความเย็นพร้อมปล่อยแก๊สเอทิลีน ช่วยให้มะม่วงสุกสม่ำเสมอ - พัฒนาระบบบรรจุภัณฑ์ (Packaging) ยืดอายุและเพื่อปรับตามรูปแบบการขนส่งทุกเส้นทาง - เครือข่ายผู้ผลิต ผู้ประกอบการส่งออก ร่วมยกระดับสร้างมาตรฐานทางการค้าสินค้ามะม่วง เพื่อการส่งออกที่มีอัตลักษณ์เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เช่น GMP, ฉลากสินค้าบางชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย GI - การแปรรูปมะม่วง - ผลิตซอสมะม่วง (ซอสหทัย) การกวน การเชื่อม - การฟรีซดราย (Freeze dry) 	ด้านการตลาด - ประชาสัมพันธ์ Story อัตลักษณ์และสัญลักษณ์ GI เสมือนมาตรฐานเครื่องหมายทางการค้า การจัดงานแสดงสินค้า - Business Planning and Matching ส่งเสริมความร่วมมือวางแผนการตลาดและทำตลาดล่วงหน้า Pre Order - Business Planning and Matching ส่งเสริมความร่วมมือวางแผนการตลาดเพื่อการแปรรูปวัตถุดิบในภาคอุตสาหกรรม - สนับสนุนผู้ส่งออกและกลุ่มเกษตรกรเข้าสู่ช่องทางการจัดจำหน่ายมะม่วงไทยผ่านแพลตฟอร์ม e-Commerce เช่น shopee.com/ แพลตฟอร์มการไลฟ์สด (Live Streaming) - ให้มีการทำ MOU กับบริษัทผู้ส่งออก - ในการแปรรูปขั้นสูง ให้มีการวิจัย เพื่อเพิ่มมูลค่าในขั้นต่อไป

เป้าหมาย

- ปริมาณเปลือกมะม่วงเหลือทิ้งจากการแปรรูปลดลง
- กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ มะม่วงลดการใช้ปุ๋ยเคมีลง
- เกษตรกรมีผลผลิตมะม่วงคุณภาพเพิ่มขึ้น
- มีการรวบรวมพันธุ์มะม่วงเพื่อใช้ในการพัฒนาคุณภาพ
- มีตลาดรับซื้อผลผลิตที่แน่นอนและราคาสูง
- มีการนำเศษวัสดุเหลือทิ้งของมะม่วงมาใช้ให้เกิดประโยชน์

มะม่วง จังหวัดฉะเชิงเทรา

	ต้นทาง (เกษตรกร)	กลางทาง (สถาบันเกษตรกร,ผู้ประกอบการ)	ปลายทาง (อุตสาหกรรม)
 Circular (Zero Waste)	- เมล็ดมะม่วงสามารถนำไปขายได้ เพื่อนำไปเป็นต้นตอพันธุ์มะม่วง - วัสดุเศษเหลือของมะม่วง สามารถนำไปขายให้กับบริษัทรับซื้อเศษซากพืชได้ 	- การสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ - กิ่งมะม่วงที่ถูกตัดแต่งกิ่ง สามารถนำมาทำถ่านชีวภาพ หรือไบโอชาร์ (Biochar) - เปลือกมะม่วง -> ปุ๋ย 	
 Green (สมดุลและยั่งยืน)	<u>การผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม</u> - ลดการใช้สารเคมี		
ปัจจัยสนับสนุน			
หน่วยงานสนับสนุน	หน่วยงานหลัก: สนง.เกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา หน่วยงานสนับสนุน: ศชช. สนง.เกษตรและสหกรณ์จังหวัดฉะเชิงเทรา ม.ราชภัฏราชชนครินทร์ ฉะเชิงเทรา และสนง.เกษตรอำเภอ	หน่วยงานหลัก: ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หน่วยงานสนับสนุน: สนง.เกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา	

เป้าหมาย

- ปริมาณเปลือกมะม่วงเหลือทิ้งจากการแปรรูปลดลง
- กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ มะม่วงลดการใช้ปุ๋ยเคมีลง
- เกษตรกรมีผลผลิตมะม่วงคุณภาพเพิ่มขึ้น
- มีการรวบรวมพันธุ์มะม่วงเพื่อใช้ในการพัฒนาคุณภาพ
- มีตลาดรับซื้อผลผลิตที่แน่นอนและราคาสูง
- มีการนำเศษวัสดุเหลือทิ้งของมะม่วงมาใช้ให้เกิดประโยชน์

3.4. แบบฟอร์มจัดทำโครงการที่สอดคล้องกับ BCG Value Chain ภาคเกษตร ปี 2566 - 2570

สินค้า ข้าวนาปี จังหวัดฉะเชิงเทรา หน่วยงานหลัก ศูนย์วิจัยข้าว

	ต้นทาง						กลางทาง						ปลายทาง								
	โครงการ	งบประมาณรวม (ล้านบาท)	งบประมาณ (ล้านบาท)					โครงการ	งบประมาณรวม (ล้านบาท)	งบประมาณ (ล้านบาท)					โครงการ	งบประมาณรวม (ล้านบาท)	งบประมาณ (ล้านบาท)				
			66	67	68	69	70			66	67	68	69	70			66	67	68	69	70
Bio	แนวทางที่ 2 ส่งเสริมเกษตรสมัยใหม่และการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง						แนวทางที่ 2 ส่งเสริมเกษตรสมัยใหม่ และการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง						แนวทางที่ 2 ส่งเสริมเกษตรสมัยใหม่ และการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง								
	การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต						แปรรูปขั้นต้น/ชั้นกลาง						แปรรูปขั้นสูง/สร้างผลิตภัณฑ์ใหม่								
	เกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming)/เกษตรแม่นยำ (Precision Farming)						โครงการ พัฒนาการผลิตข้าวโดยใช้ เทคโนโลยีสมัยใหม่และเชื่อมโยงการตลาด														
	โครงการ พัฒนาการผลิตข้าวโดยใช้ เทคโนโลยีสมัยใหม่และเชื่อมโยงการตลาด						กิจกรรมที่ ๓ เชื่อมโยงการผลิตและ		๑.๘๖๘	๐.๓๗๔	๐.๓๗๔	๐.๓๗๔	๐.๓๗๔	๐.๓๗๔							
	กิจกรรมที่ 1 แปลงต้นแบบการผลิตข้าว โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่		๗.๐๕๐	๓.๔๕๐	๐.๙๑๐	๐.๙๑๐	๐.๙๑๐	๐.๙๑๐	การตลาดเฉพาะพันธุ์ข้าว												
	ยกระดับคุณภาพ/การผลิต (Trust)												แนวทางที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก								
												การตลาดเชิงรุก									
Circular	แนวทางที่ 1 อนุรักษ์และใช้ทรัพยากรทางการเกษตรฯ อย่างสมดุลและยั่งยืน						แนวทางที่ 2 ส่งเสริมเกษตรสมัยใหม่ และการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง						แนวทางที่ 2 ส่งเสริมเกษตรสมัยใหม่ และการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง								
	ใช้ประโยชน์เต็มประสิทธิภาพ						แปรรูปวัสดุหรือของเหลือใช้ทางการเกษตรเป็นผลิตภัณฑ์ พลังงานชีวภาพ และอื่นๆ						อุตสาหกรรมขั้นสูง								
	โครงการ พัฒนาการผลิตข้าวโดยใช้ เทคโนโลยีสมัยใหม่และเชื่อมโยงการตลาด																				
	กิจกรรมที่ 2 โลกใบต่อซึ่งเพื่อเพิ่มอินทรีย์ วัตถุและแร่ธาตุในดินด้วยเทคโนโลยีพัฒนา ที่ดิน (พด.)		๑.๘๖๘	๐.๓๗๔	๐.๓๗๔	๐.๓๗๔	๐.๓๗๔	๐.๓๗๔													
													แนวทางที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก								
													การตลาดเชิงรุก								
Green	แนวทางที่ 1 อนุรักษ์และใช้ทรัพยากรทางการเกษตรฯ อย่างสมดุลและยั่งยืน						แนวทางที่ 1 อนุรักษ์และใช้ทรัพยากรทางการเกษตรฯ อย่างสมดุลและยั่งยืน						แนวทางที่ 2 ส่งเสริมเกษตรสมัยใหม่ และการผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง								
	กระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม						การท่องเที่ยวเชิงเกษตรและเชิงนิเวศในชุมชน/ท้องถิ่น						อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงเกษตร/เชิงวัฒนธรรมแบบครบวงจร								
	สร้างความยั่งยืนบนฐานทรัพยากรชีวภาพ						กระบวนการแปรรูปที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม						แนวทางที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก								
													การตลาดเชิงรุก								
ปัจจัยสนับสนุน	แนวทางที่ 3 พัฒนาเกษตรกรมีอาชีพและเสริมสร้างความเชี่ยวชาญของบุคลากรภาครัฐ						แนวทางที่ 3 พัฒนาเกษตรกรมีอาชีพและเสริมสร้างความเชี่ยวชาญของบุคลากรภาครัฐ						แนวทางที่ 3 พัฒนาเกษตรกรมีอาชีพและเสริมสร้างความเชี่ยวชาญของบุคลากรภาครัฐ								
	แนวทางที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก						แนวทางที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก						แนวทางที่ 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก								
เมล็ดพันธุ์ข้าว กข๕๗, เครื่องจักรปรับพื้นที่ ด้วยเลเซอร์ (LLL), โครงการทางเกษตร																					

3.4. แบบฟอร์มจัดทำโครงการที่สอดคล้องกับ BCG Value Chain ภาคเกษตร ปี 2566 - 2570

สินค้า มันสำปะหลัง จังหวัดฉะเชิงเทรา หน่วยงานหลัก สำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา

[illegible]

ชวามานปี

โครงการพัฒนาการผลิตข้าวโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด

๑. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทฯ และแผนระดับที่ ๓

๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้าน การสร้างความสามารถในการแข่งขัน

๑.๒ แผนแม่บทฯ ประเด็น การเกษตร แผนย่อย เกษตรปลอดภัย/เกษตรชีวภาพ/การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร

๑.๓ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็งด้วยทุนทรัพยากร อัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่

๒. หลักการและเหตุผล

ข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญของประเทศชนิดหนึ่งมีการปลูกเพื่อการค้าและบริโภค โดยจังหวัดฉะเชิงเทราเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ในภาคตะวันออก และอยู่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ที่มีการผลิตข้าวเป็นพื้นที่ขนาดใหญ่ทั้งฤดูนาปีและฤดูนาปรัง มีพื้นที่โดยเฉลี่ยย้อนหลัง ๓ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๑-๒๕๖๓ ในฤดูนาปี เท่ากับ ๖๑๘,๑๑๒ ไร่ ผลผลิตเท่ากับ ๖๓๕ กิโลกรัมต่อไร่ และเฉลี่ยย้อนหลัง ๓ ปี ตั้งแต่ปี ๒๕๖๒-๒๕๖๔ ฤดูนาปรังเท่ากับ ๓๑๖,๗๙๙ ไร่ ผลผลิตเท่ากับ ๖๒๘ กิโลกรัมต่อไร่ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, ๒๕๖๔) จะเห็นได้ว่าผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ที่ดี แต่ด้วยศักยภาพของพื้นที่และพันธุ์ข้าวที่ปลูกแล้ว จังหวัดฉะเชิงเทรายังสามารถเพิ่มผลผลิตได้มากยิ่งขึ้นไปอีก รวมทั้งยังสามารถลดต้นทุน และเพิ่มรายได้ของเกษตรกรจากผลผลิตต่อไร่ที่สูงขึ้น จากที่ตั้งของจังหวัดฉะเชิงเทราซึ่งอยู่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) และนโยบายส่งเสริมให้จังหวัดฉะเชิงเทราเป็น เมืองอัจฉริยะ (Smart City) ซึ่งมีการผลิตที่มุ่งเน้นเพิ่มมูลค่า ใช้ทรัพยากรในการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับนโยบายการใช้ BCG Model เข้ามาช่วยโดยเฉพาะภาคการเกษตรในพื้นที่ที่มีการปลูกข้าว จำเป็นที่จะต้องใช้เทคโนโลยีการผลิตข้าวสมัยใหม่ซึ่งเข้ามาช่วยในเรื่องดังกล่าวได้อีกด้วย เช่น การปรับพื้นที่ด้วยเลเซอร์ (LLL) ช่วยให้พื้นที่เรียบสม่ำเสมอ การใช้น้ำมันเพื่อสูบน้ำเข้าแปลงใช้เวลาสั้นลงต้นทุนด้านเชื้อเพลิงก็ลดลงไปด้วย โดยลดการใช้น้ำมันในการสูบน้ำลงได้ร้อยละ ๔๕-๕๐ ลดระยะเวลาการสูบน้ำลงได้ร้อยละ ๕๘ ลดปัญหาวัชพืชได้ร้อยละ ๘๐ และเพิ่มผลผลิตได้ร้อยละ ๕-๑๐ (ศูนย์วิจัยข้าวชัยนาท, ๒๕๖๑) เครื่องหยอดข้าวแทนการหว่านทำให้การใช้เมล็ดพันธุ์ลดลงและต้นข้าวขึ้นเป็นแถวลดการเป็นแหล่งแพร่ระบาดของโรคและแมลงได้ และการใช้อากาศยานไร้คนขับ หรือโดรนทางการเกษตรฉีดพ่นควบคุมศัตรูข้าว สามารถทำงานได้รวดเร็วและแม่นยำกว่าวิธีการฉีดพ่นแบบเดิม เป็นต้น จะเห็นได้ว่าเทคโนโลยีสมัยใหม่มีประโยชน์ทั้งการลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สามารถลดการใช้ปัจจัยในการผลิตลงได้ชัดเจน เพียงแต่การยอมรับของเกษตรกรในการเลือกใช้นวัตกรรมดังกล่าว จำเป็นต้องสร้างแปลงต้นแบบให้เกษตรกรเห็นชัดเจนตั้งแต่การเตรียมดินไปจนถึงการเก็บเกี่ยว โดยใช้พื้นที่แปลงใหญ่ข้าว หรือศูนย์ข้าวชุมชนเป็นพื้นที่ต้นแบบแล้วขยายผลต่อไปในชุมชน และกลุ่มเกษตรกรอื่นต่อไป รวมถึงการเชื่อมโยงตลาดที่ผู้ประกอบการรับซื้อผลผลิตให้ราคาสูงกว่าท้องตลาดทั่วไป และนำผลผลิตที่ได้ไปเพิ่มมูลค่า ใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๓. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาแปลงต้นแบบการผลิตข้าวโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการลดต้นทุน และเพิ่มผลผลิตข้าว
๒. เพื่อเชื่อมโยงระหว่างภาคการผลิตและตลาดในการรับซื้อผลผลิตข้าวแบบเฉพาะพันธุ์ข้าว

๔. เป้าหมาย

เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตข้าวลดลง ผลผลิตเพิ่มขึ้น และมีตลาดรับซื้อผลผลิตที่ให้ราคาสูงกว่าทั่วไป

๕. ตัวชี้วัด / ค่าเป้าหมาย

๑. ต้นทุนการผลิตลดลงมากกว่าร้อยละ ๑๐ และผลผลิตเพิ่มมากกว่าร้อยละ ๑๐
๒. การผลิตข้าวใช้น้ำลดลงมากกว่าร้อยละ ๒๐-๒๕
๓. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการรับซื้อในราคาสูงกว่าท้องตลาดทั่วไปตันละ ๒๐๐ บาท

๖. พื้นที่เป้าหมาย

พื้นที่นาแปลงใหญ่ และศูนย์ข้าวชุมชน ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

๗. กลุ่มเป้าหมาย

ปีที่ ๑ กลุ่มเกษตรกรนาแปลงใหญ่ จำนวน ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรนาแปลงใหญ่ตำบลคลองอุดมชลจร อำเภอมะนัง กลุ่มเกษตรกรนาแปลงใหญ่ตำบลศาลาแดง อำเภอบางน้ำเปรี้ยว และกลุ่มเกษตรกรนาแปลงใหญ่ตำบลท่าถ่าน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

ปีที่ ๒ ขยายผลในพื้นที่กลุ่มเกษตรกรนาแปลงใหญ่ และศูนย์ข้าวชุมชน ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

๘. งบประมาณ (ล้านบาท)

โครงการ/กิจกรรม	ปี					รวม (ล้านบาท)	หน่วยงานรับผิดชอบ
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
โครงการพัฒนาการผลิตข้าวโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่และเชื่อมโยงการตลาด	๓,๗๕๕,๙๔๐	๑,๒๙๒,๕๐๐	๑,๒๙๒,๕๐๐	๑,๒๙๒,๕๐๐	๑,๒๙๒,๕๐๐	๘,๙๒๕,๙๔๐	
ต้นทาง กิจกรรมที่ ๑ แปลงต้นแบบการผลิตข้าวโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่	๓,๓๗๓,๔๔๐	๙๑๐,๐๐๐	๙๑๐,๐๐๐	๙๑๐,๐๐๐	๙๑๐,๐๐๐	๗,๐๑๓,๘๔๐	หน่วยงานหลัก: ศูนย์วิจัยข้าวฉะเชิงเทรา หน่วยงานสนับสนุน: สถานีพัฒนาที่ดินฉะเชิงเทรา สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดฉะเชิงเทรา สำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา และสำนักงานเกษตรอำเภอ
ต้นทาง กิจกรรมที่ ๒ โกลบตอซังเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและแร่ธาตุในดินด้วยเทคโนโลยีพัฒนาที่ดิน (พด.)	๓๗๓,๕๐๐	๓๗๓,๕๐๐	๓๗๓,๕๐๐	๓๗๓,๕๐๐	๓๗๓,๕๐๐	๑,๘๖๗,๕๐๐	หน่วยงานหลัก: สถานีพัฒนาที่ดินฉะเชิงเทรา หน่วยงานสนับสนุน: ศูนย์วิจัยข้าวฉะเชิงเทรา สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดฉะเชิงเทรา สำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา และสำนักงานเกษตรอำเภอ
กลางทาง กิจกรรมที่ ๓ เชื่อมโยงการผลิตและการตลาดเฉพาะพันธุ์ข้าว	๙,๐๐๐	๙,๐๐๐	๙,๐๐๐	๙,๐๐๐	๙,๐๐๐	๔๕,๐๐๐	หน่วยงานหลัก: ศูนย์วิจัยข้าวฉะเชิงเทรา หน่วยงานสนับสนุน: สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดฉะเชิงเทรา สำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา และสำนักงานเกษตรอำเภอ ภาคเอกชน: บริษัท สยามคริสตัลไรซ์ จำกัด

โครงการ/กิจกรรม	ปี					รวม (ล้านบาท)	หน่วยงานรับผิดชอบ
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
ปลายทาง กิจกรรมที่ ๔ เชื่อมโยง การผลิตและการตลาด เฉพาะพันธุ์ข้าว	-	-	-	-	-	-	หน่วยงานหลัก: ศูนย์วิจัยข้าว ฉะเชิงเทรา หน่วยงานสนับสนุน: สำนักงาน เกษตรและสหกรณ์จังหวัด ฉะเชิงเทรา สำนักงานเกษตร จังหวัดฉะเชิงเทรา และ สำนักงานเกษตรอำเภอ ภาคเอกชน: บริษัท สยาม คริสตัลไรซ์ จำกัด

๙. วิธีการและขั้นตอนการดำเนินงาน

ที่	โครงการ / กิจกรรม	หน่วยงานรับผิดชอบ
๑	กิจกรรมที่ ๑ แปลงต้นแบบการผลิตข้าวโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ - ชี้แจงกลุ่มเกษตรกร เลือกพื้นที่จัดทำแปลงต้นแบบ ผลิตเมล็ดพันธุ์ จำนวน ๑๕๐ ไร่ และแปลง ผลิตข้าวคุณภาพดี จำนวน ๙๐๐ ไร่ - ประเมินก่อนเริ่มโครงการ - จัดทำแปลงต้นแบบโดยปรับพื้นที่ด้วยเลเซอร์ และใช้โดรนทางการเกษตร แบ่งเป็นแปลงผลิต เมล็ดพันธุ์ และแปลงผลิตข้าวคุณภาพดี - ประเมินหลังดำเนินการ ประเมินการยอมรับ	หน่วยงานหลัก: ศูนย์วิจัยข้าวฉะเชิงเทรา หน่วยงานสนับสนุน: สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัดฉะเชิงเทรา สำนักงานเกษตร จังหวัดฉะเชิงเทรา และสำนักงานเกษตรอำเภอ
๒	กิจกรรมที่ ๒ โลกตลาดเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและแร่ธาตุในดินด้วยเทคโนโลยีพัฒนาที่ดิน (พด.) - ศูนย์วิจัยข้าวฉะเชิงเทรา สนับสนุนเกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย แปลงผลิตข้าวคุณภาพดี กลุ่มเกษตรกรนาแปลงใหญ่ จำนวน ๓ กลุ่ม (กลุ่มเกษตรกรนาแปลงใหญ่ ต.คลองอุดมชลจร อ. เมือง จำนวน ๓๐ ราย พื้นที่ ๓๐๐ ไร่ , ต.ศาลาแดง อ.บางน้ำเปรี้ยว จำนวน ๓๐ ราย พื้นที่ ๓๐๐ ไร่ และ ต.ท่าฉนวน อ.พนมสารคาม จ.ฉะเชิงเทรา จำนวน ๓๐ ราย พื้นที่ ๓๐๐ ไร่) - จัดประชุมชี้แจงให้ความรู้กลุ่มเกษตรกรถึงวัตถุประสงค์การดำเนินงานโครงการโลกตลาดเพื่อ เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและแร่ธาตุในดินด้วยเทคโนโลยีพัฒนาที่ดิน - โลกตลาดเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและแร่ธาตุในดินด้วยเทคโนโลยีพัฒนาที่ดิน - ติดตามผลการดำเนินงาน จัดเก็บข้อมูล วิเคราะห์ สรุปผลการเปลี่ยนแปลง	หน่วยงานหลัก: สถานีพัฒนาที่ดินฉะเชิงเทรา หน่วยงานสนับสนุน: ศูนย์วิจัยข้าวฉะเชิงเทรา สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดฉะเชิงเทรา สำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา และ สำนักงานเกษตรอำเภอ
๓	กิจกรรมที่ ๓ เชื่อมโยงการผลิตและการตลาดเฉพาะพันธุ์ข้าว - ประชุมชี้แจงการดำเนินงานในกิจกรรมที่ ๑ และ ๒ จำนวน ๒ ครั้ง ผู้เข้าร่วมประชุม ๖๐ ราย เพื่อวางแผนการผลิตและการตลาด - ทำข้อตกลง MOU ในการซื้อขายผลผลิต - จัดทำข้อมูลการผลิต การเก็บเกี่ยว และปริมาณผลผลิตที่จะส่งให้ภาคเอกชน	หน่วยงานหลัก: ศูนย์วิจัยข้าวฉะเชิงเทรา หน่วยงานสนับสนุน: สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัดฉะเชิงเทรา สำนักงานเกษตร จังหวัดฉะเชิงเทรา และสำนักงานเกษตรอำเภอ ภาคเอกชน: บริษัท สยามคริสตัลไรซ์ จำกัด

๑๐. หน่วยงานรับผิดชอบหลัก

๑๐.๑ หน่วยงานหลัก: ศูนย์วิจัยข้าวฉะเชิงเทรา

๑๐.๒ หน่วยงานสนับสนุน: สถานีพัฒนาที่ดินฉะเชิงเทรา สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดฉะเชิงเทรา
สำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา และสำนักงานเกษตรอำเภอในพื้นที่ดำเนินการ

๑๐.๓ ภาคเอกชน: บริษัท สยามคริสตัลไรซ์ จำกัด

๑๑. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑๑.๑ เกษตรกรได้เรียนรู้เทคโนโลยีการผลิตข้าวสมัยใหม่

๑๑.๒ เกษตรกรยอมรับและนำเทคโนโลยีการผลิตข้าวสมัยใหม่ไปใช้

๑๑.๓ เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตข้าวลดลง และผลผลิตเพิ่มขึ้นจากการใช้เทคโนโลยีการผลิตข้าวสมัยใหม่

๑๑.๔ มีการใช้ทรัพยากรน้ำอย่างคุ้มค่าในการผลิตข้าว

๑๑.๕ เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายผลผลิตแบบเชื่อมโยงตลาด

มะม่วง

โครงการผลิตปุ๋ยหมักจากเปลือกมะม่วงอย่างมีคุณภาพ

๑. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทฯ และแผนระดับที่ ๓

๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้าน การสร้างความสามารถในการแข่งขัน

๑.๒ แผนแม่บทฯ ประเด็น การเกษตร แผนย่อย สินค้าเกษตรปลอดภัย มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

๑.๓ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

๒. หลักการและเหตุผล

ด้วยปัจจุบันทางภาครัฐได้สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวมในการพัฒนาเศรษฐกิจทั้ง ๓ ด้าน (BCG Model) ไปพร้อมกัน ได้แก่ เศรษฐกิจชีวภาพ (Bioeconomy) เป็นการใช้ทรัพยากรชีวภาพอย่างคุ้มค่ามากที่สุด สร้างมูลค่าเพิ่มโดยเน้นการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) คำนึงถึงการนำวัสดุต่าง ๆ กลับมาใช้ประโยชน์ให้มากที่สุด โดยทั้งหมดนี้ต้องอยู่ภายใต้เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) เป็นการพัฒนาเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการรักษาสีเขียวอย่างสมดุลให้เกิดความยั่งยืนไปพร้อมกัน โดยจังหวัดฉะเชิงเทรามีนโยบายขับเคลื่อน BCG Model กับพืชเศรษฐกิจ ๓ ชนิดคือ ข้าว มันสำปะหลัง และมะม่วง ซึ่งวัสดุเหลือทิ้งจากการแปรรูปข้าวและมันสำปะหลังนั้นได้มีการนำกลับไปใช้ในกระบวนการผลิตเป็นพลังงานทดแทน แต่สำหรับมะม่วงจังหวัดฉะเชิงเทรามีปริมาณผลผลิต ๓๕๘,๙๐๕ ตันต่อปี ซึ่งผลผลิตบางส่วนได้นำไปแปรรูปและมีเปลือกมะม่วงเหลือทิ้งไม่ได้หมุนเวียนนำกลับมาใช้ประโยชน์อยู่เป็นจำนวนมาก

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงเห็นควรดำเนินโครงการผลิตปุ๋ยหมักจากเปลือกมะม่วงอย่างมีคุณภาพ เพื่อขับเคลื่อน BCG Model ของจังหวัดฉะเชิงเทรากับพืชเศรษฐกิจมะม่วงด้าน Circular Economy โดยการสนับสนุนและให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการหรือเกษตรกรกลุ่มแปรรูปมะม่วง ในการนำเปลือกมะม่วงซึ่งเป็นวัสดุเหลือทิ้งจากการแปรรูปนำกลับมาใช้ประโยชน์ในการผลิตเป็นปุ๋ยหมักที่มีคุณภาพ เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน ลดการใช้ปุ๋ยเคมีช่วยให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิตเป็นการทำการเกษตรอย่างยั่งยืน

๓. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อขับเคลื่อน BCG Model ในการนำเปลือกมะม่วงที่เป็นวัสดุเหลือทิ้งจากการแปรรูปมาผลิตเป็นปุ๋ยหมักที่มีคุณภาพ
๒. เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินและลดต้นทุนจากการใช้ปุ๋ยเคมี

๔. เป้าหมาย

๑. ปริมาณเปลือกมะม่วงเหลือทิ้งจากการแปรรูปลดลง
๒. กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่มะม่วงลดการใช้ปุ๋ยเคมีลง

๕. ตัวชี้วัด / ค่าเป้าหมาย

๑. ปริมาณเปลือกมะม่วงเหลือทิ้งจากการแปรรูปลดลงร้อยละ ๙๐
๒. กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่มะม่วงลดการใช้ปุ๋ยเคมีลงร้อยละ ๒๐

๖. พื้นที่เป้าหมาย

๑. โรงงานและกลุ่มเกษตรกรแปรรูปมะม่วง ในจังหวัดฉะเชิงเทรา
๒. แปลงใหญ่มะม่วง อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา

๗. กลุ่มเป้าหมาย

๑. ผู้ประกอบการหรือเกษตรกรกลุ่มแปรรูปมะม่วง
๒. กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่มะม่วง อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา

๘. งบประมาณ (ล้านบาท)

โครงการ/ กิจกรรม	ปี					รวม (ล้านบาท)	หน่วยงานรับผิดชอบ
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
ต้นทาง	-						
กลางทาง	๒๓๐,๐๐๐ บาท					๐.๒๓	ศูนย์ศึกษาการพัฒนา เขาหินซ้อนฯ
ปลายทาง	-						

๙. วิธีการและขั้นตอนการดำเนินงาน

ที่	โครงการ / กิจกรรม ผลิตปุ๋ยหมักจากเปลือกมะม่วงอย่างมีคุณภาพ	หน่วยงาน รับผิดชอบ
๑.	ประสานผู้ประกอบการ / กลุ่มแปรรูปมะม่วง สำหรับแหล่งวัตถุดิบในการผลิตปุ๋ยหมักจากเปลือกมะม่วง	ศขช. และ สนง.เกษตรจังหวัด
๒.	ประสานกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่มะม่วงอำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่สนใจเข้าร่วมโครงการฯ	ศขช. และ สนง.เกษตรจังหวัด
๓.	อบรมเกษตรกรวิธีการผลิตและใช้ปุ๋ยหมักจากเปลือกมะม่วง	ศขช.
๔.	วิเคราะห์ดินก่อนและหลังจากใส่ปุ๋ยหมักเปลือกมะม่วง	ศขช.
๕.	ติดตามและประเมินผล	ศขช.

๑๐. หน่วยงานรับผิดชอบ

๑๐.๑ หน่วยงานหลัก

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑๐.๒ หน่วยงานสนับสนุน

สำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา

๑๑. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ทำให้เกิดการหมุนเวียนนำทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด
๒. ลดต้นทุนจากการใช้ปุ๋ยเคมีลง

โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป ด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และการตลาดมะม่วงอย่างครบวงจร

๑. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทฯ และแผนระดับที่ ๓

๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้าน การสร้างความสามารถในการแข่งขัน

๑.๒ แผนแม่บทฯ ประเด็น การเกษตร แผนย่อย เกษตรปลอดภัย/เกษตรชีวภาพ/การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร

๑.๓ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

๒. หลักการและเหตุผล

จากนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรด้วย BCG Model เป็นโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ได้แก่ (๑) เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) เป็นการนำความรู้เทคโนโลยี นวัตกรรมมาใช้ในการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร ไปสู่ Premium product (๒) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) เป็นการพัฒนาศักยภาพและวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรกลับมาใช้ประโยชน์สูงสุด ลดปริมาณของเสีย และ (๓) เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) เป็นการผลิตที่มุ่งเน้นความยั่งยืนต่อสิ่งแวดล้อมโดยใช้ทรัพยากรที่เหมาะสม ลดผลกระทบต่อสุขภาพและระบบนิเวศความหลากหลายทางชีวภาพ โดยจังหวัดฉะเชิงเทราได้มีนโยบายขับเคลื่อน BCG Model กับพืชเศรษฐกิจ ๓ ชนิดของจังหวัด คือ ข้าว มันสำปะหลัง และมะม่วง ซึ่งมะม่วง เป็นสินค้าเกษตรที่สร้างชื่อเสียงให้กับจังหวัดฉะเชิงเทราเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย เช่น มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง มะม่วงชายตึก มะม่วงเขียวสวย เป็นต้น จังหวัดฉะเชิงเทรามีพื้นที่ปลูกมะม่วงทั้งหมด ๒๒,๖๕๔ ไร่ เกษตรกร ๖,๗๒๙ ราย ผลผลิตรวม ๒๐,๘๕๘.๑๑ ตัน/ปี มูลค่า ๔๖๔.๙๔ ล้านบาท นับว่าเป็นไม้ผลที่สร้างรายได้ให้กับจังหวัดฉะเชิงเทราอย่างสูง แต่ในการผลิตมะม่วงคุณภาพก็ยังคงประสบกับปัญหาการแข่งขันที่มีข้อจำกัดในการจำหน่ายสินค้าเกษตรให้กับตลาดที่สูงขึ้น ราคาสินค้าตกต่ำในช่วงฤดูการผลิต เนื่องจากมีผลไม้หลายชนิดออกในช่วงเวลาเดียวกัน ปัญหาราคาปัจจัยการผลิต แรงงาน เกษตรกรสูงอายุ และค่าขนส่งที่ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้เกษตรกรยังประสบปัญหาคุณภาพผลผลิตไม่คงที่ โรคและแมลงศัตรูพืชระบาด ต้นทุนการผลิตสูง ตลาดไม่แน่นอน จึงมีความจำเป็นต้องเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป ด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และการตลาด รวมไปถึงสร้างจตุรบรรณพันธุ์มะม่วงเพื่อเป็นที่ศึกษา และพัฒนามะม่วงให้มีคุณภาพเหมาะสมกับความต้องการของผู้บริโภค และนำเศษวัสดุที่เหลือทิ้งของมะม่วงนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์

จากที่กล่าวมาข้างต้น ได้เห็นถึงความสำคัญของปัญหา จึงได้จัดทำโครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป ด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และการตลาดมะม่วงอย่างครบวงจร เพื่อส่งเสริมและพัฒนา การผลิต การแปรรูป และการตลาด เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับเกษตรกร มีการทำการเกษตรด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม มีตลาดรองรับที่แน่นอน พร้อมทั้งมีแปลงรวบรวมพันธุ์มะม่วงไว้ใช้ในการศึกษา รวมไปถึงนำเศษวัสดุที่เหลือทิ้งของมะม่วงนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น เกิดความยั่งยืนในอาชีพเกษตรกรต่อไป

๓. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการตลาดมะม่วงคุณภาพ
๒. เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและตลาดในการรับซื้อผลผลิตมะม่วงคุณภาพ
๓. เพื่อนำเศษวัสดุเหลือทิ้งมะม่วงมาใช้ให้เกิดประโยชน์

๔. เป้าหมาย

๑. เกษตรกรมีผลผลิตมะม่วงคุณภาพเพิ่มขึ้น
๒. มีการรวบรวมพันธุ์มะม่วงเพื่อใช้ในการพัฒนาคุณภาพ
๓. มีตลาดรับซื้อผลผลิตที่แน่นอนและราคาสูง
๔. มีการนำเศษวัสดุเหลือทิ้งของมะม่วงมาใช้ให้เกิดประโยชน์

๕. ตัวชี้วัด / ค่าเป้าหมาย

๑. ผลผลิตมะม่วงคุณภาพเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕
๒. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕
๓. นำเศษวัสดุเหลือทิ้งของมะม่วงมาใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๘๐

๖. พื้นที่เป้าหมาย

อำเภอบางคล้า อำเภอกลองเขื่อน อำเภอพนมสารคาม และอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

๗. กลุ่มเป้าหมาย

เกษตรกร จำนวน ๔๐ ราย

๘. งบประมาณ (ล้านบาท)

๑.๙๒ ล้านบาท

โครงการ/ กิจกรรม	ปี					รวม (ล้านบาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
โครงการส่งเสริม การเพิ่ม ประสิทธิภาพการ ผลิต การแปรรูป ด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และการตลาด มะม่วงอย่างครบ วงจร	๖๔๐,๐๐๐	๖๔๐,๐๐๐	๖๔๐,๐๐๐			๑.๙๒	
ต้นทาง กิจกรรมที่ ๑ การ ถ่ายทอดความรู้และ ศึกษาดูงานการเพิ่ม ประสิทธิภาพการ ผลิต การแปรรูป ด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และ การตลาดมะม่วง คุณภาพ	๒๗๐,๐๐๐	๒๗๐,๐๐๐	๒๗๐,๐๐๐			๐.๘๑	หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตร จังหวัดฉะเชิงเทรา หน่วยงานสนับสนุน: ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเกษตร ฉะเชิงเทรา สำนักงาน เกษตรและสหกรณ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา
กิจกรรมที่ ๒ แปลง เรียนรู้รวบรวมพันธุ์ มะม่วง	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐			๐.๓	มหาวิทยาลัยราชภัฏ ราชนครินทร์ ฉะเชิงเทรา และ สำนักงานเกษตร อำเภอบางคล้า
กลางทาง กิจกรรมที่ ๓ การ เชื่อมโยงเครือข่าย การผลิต การแปรรูป และตลาดใน การรับซื้อผลผลิต มะม่วงคุณภาพ	๗๐,๐๐๐	๗๐,๐๐๐	๗๐,๐๐๐			๐.๒๑	หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตร จังหวัดฉะเชิงเทรา หน่วยงานสนับสนุน: ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเกษตร ฉะเชิงเทรา

โครงการ/ กิจกรรม	ปี					รวม (ล้านบาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
							สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด ฉะเชิงเทรา มหาวิทยาลัยราชภัฏ ราชนครินทร์ ฉะเชิงเทรา และ สำนักงานเกษตร อำเภอบ้านนา
ปลายทาง กิจกรรมที่ ๔ การ ถ่ายทอดความรู้และ ศึกษาดูงานการนำ เศษวัสดุเหลือทิ้ง มาหมักทำถ่านไบ โอชาร์	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐			๐.๖	หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตร จังหวัดฉะเชิงเทรา หน่วยงานสนับสนุน: ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเกษตร ฉะเชิงเทรา สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด ฉะเชิงเทรา มหาวิทยาลัยราชภัฏ ราชนครินทร์ ฉะเชิงเทรา และ สำนักงานเกษตร อำเภอบ้านนา

๙. วิธีการและขั้นตอนการดำเนินงาน

ที่	โครงการ / กิจกรรม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
๑.	กิจกรรมที่ ๑ การถ่ายทอดความรู้และศึกษาดูงานการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป ด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และการตลาดมะม่วงคุณภาพ - อบรมและศึกษาดูงานการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป ด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และการตลาดมะม่วงคุณภาพ จำนวน ๔ วัน	หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตร จังหวัดฉะเชิงเทรา หน่วยงานสนับสนุน: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เกษตรฉะเชิงเทรา สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด ฉะเชิงเทรา มหาวิทยาลัยราชภัฏราช นครินทร์ฉะเชิงเทรา และสำนักงานเกษตร อำเภอบ้านนา

ที่	โครงการ / กิจกรรม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
๒.	กิจกรรมที่ ๒ แปลงเรียนรู้รวบรวมพันธุ์มะม่วง - การจัดทำแปลงรวบรวมพันธุ์มะม่วง จำนวน ๑ แปลง	หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตร จังหวัดฉะเชิงเทรา หน่วยงานสนับสนุน: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เกษตรฉะเชิงเทรา สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด ฉะเชิงเทรา มหาวิทยาลัยราชภัฏราช นครินทร์ฉะเชิงเทรา และสำนักงานเกษตร อำเภอบ้านฉะ
๓.	กิจกรรมที่ ๓ การเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิต การแปรรูป และตลาดในการรับซื้อ ผลผลิตมะม่วงคุณภาพ - จัดงานเชื่อมโยงระหว่างเกษตรกรและผู้ประกอบการ, MOU รับซื้อผลผลิต จำนวน ๑ วัน	หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตร จังหวัดฉะเชิงเทรา หน่วยงานสนับสนุน: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เกษตรฉะเชิงเทรา สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด ฉะเชิงเทรา มหาวิทยาลัยราชภัฏราช นครินทร์ฉะเชิงเทรา และสำนักงานเกษตร อำเภอบ้านฉะ
๔.	กิจกรรมที่ ๔ การถ่ายทอดความรู้และศึกษาดูงานการนำเศษวัสดุเหลือทิ้งมะม่วงมา ทำถ่านไบโอชาร์ - อบรมและศึกษาดูงานการนำเศษวัสดุเหลือทิ้งมะม่วงมาทำถ่านไบโอชาร์ จำนวน ๓ วัน	หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตร จังหวัดฉะเชิงเทรา หน่วยงานสนับสนุน: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เกษตรฉะเชิงเทรา สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด ฉะเชิงเทรา มหาวิทยาลัยราชภัฏราช นครินทร์ฉะเชิงเทรา และสำนักงานเกษตร อำเภอบ้านฉะ

๑๐. หน่วยงานรับผิดชอบ

๑๐.๑ หน่วยงานหลัก

สำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา

๑๐.๒ หน่วยงานสนับสนุน

๑. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรระยอง
๒. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดระยอง
๓. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ระยอง
๔. สำนักงานเกษตรอำเภอ

๑๑. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรได้รับความรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป ด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และการตลาดมะม่วงคุณภาพ
๒. เกษตรกรมีปริมาณผลผลิตมะม่วงคุณภาพเพิ่มขึ้น
๓. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
๔. เกษตรกรขายผลผลิตมะม่วงคุณภาพได้ราคาที่สูงจากการเชื่อมโยงการตลาด
๕. เกษตรกรนำเศษวัสดุเหลือทิ้งมะม่วงมาใช้ให้เกิดประโยชน์

มันสำปะหลัง

โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดมันสำปะหลังอย่างครบวงจร

๑. ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทฯ และแผนระดับที่ ๓

๑.๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้าน การสร้างความสามารถในการแข่งขัน

๑.๒ แผนแม่บทฯ ประเด็น การเกษตร แผนย่อย เกษตรปลอดภัย/เกษตรชีวภาพ/การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร

๑.๓ ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

๒. หลักการและเหตุผล

จากนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรด้วย BCG Model เป็นโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ได้แก่ (๑) เศรษฐกิจชีวภาพ (Bio Economy) เป็นการนำความรู้เทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้ในการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร ไปสู่ Premium product (๒) เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) เป็นการพัฒนารัพยากรและวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรกลับมาใช้ประโยชน์สูงสุด ลดปริมาณของเสีย และ (๓) เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) เป็นการผลิตที่มุ่งเน้นความยั่งยืน ต่อสิ่งแวดล้อมโดยใช้ทรัพยากรที่เหมาะสม ลดผลกระทบต่อสุขภาพและระบบนิเวศความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่ง พืชมันสำปะหลัง เป็นพืชเศรษฐกิจหลักอันดับต้นของจังหวัดฉะเชิงเทรา และเป็นพืชเศรษฐกิจตามยุทธศาสตร์สินค้ารายพืชเศรษฐกิจ ๔ สินค้า (ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน และอ้อย) ของประเทศอีกด้วย จังหวัดฉะเชิงเทราที่มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ๒๑๙,๖๗๑ ไร่ ผลผลิตรวม ๗๘๕,๘๙๔ ตัน คิดเป็นผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ เท่ากับ ๓,๖๐๘ กก./ไร่ มูลค่า ๑,๕๕๘.๒๒ ล้านบาท ซึ่งมันสำปะหลังสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย ทั้งอุตสาหกรรมแปรรูปมันสำปะหลังขั้นต้น ได้แก่ มันเส้น มันอัดเม็ด แป้งมันสำปะหลังดิบ หรืออุตสาหกรรมต่อเนื่อง ได้แก่ อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์ อุตสาหกรรมอาหารสัตว์ พลังงานทดแทน เป็นต้น นับว่ามันสำปะหลังเป็นพืชอาหารและพืชพลังงานที่สำคัญของจังหวัดฉะเชิงเทรา และในจังหวัดฉะเชิงเทรานั้นยังมีแหล่งอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตอาหารและพลังงานรองรับในพื้นที่หรือบริเวณใกล้เคียง นับได้ว่าเป็นโอกาสทางการแข่งขันของเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังของจังหวัดฉะเชิงเทราเป็นอย่างมาก แต่เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังบางส่วนก็ยังคงประสบกับปัญหา ผลผลิตต่อไร่และเปอร์เซ็นต์แป้งต่ำ เนื่องจากเกษตรกรใช้ท่อนพันธุ์ที่ไม่เหมาะสมกับพื้นที่ที่ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ความเสื่อมโทรมของดิน จากการที่ใช้ปุ๋ยและสารเคมีในปริมาณมากติดต่อกันเป็นเวลานาน การระบาดของโรคและแมลงศัตรูพืช ส่งผลทำให้ต้นทุนการผลิตสูงตามไปด้วย และเกษตรกรยังขาดความรู้ความเข้าใจการผลิตมันสำปะหลังตามหลักวิชาการ ความต้องการของตลาดผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังคุณภาพดี รวมไปถึงเศษเหง้ามันสำปะหลังที่เหลือทิ้งจากการเก็บเกี่ยวผลผลิตไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่า

จากเหตุผลดังกล่าว ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหา จึงควรดำเนินการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดมันสำปะหลังอย่างครบวงจร เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลังคุณภาพ เพิ่มปริมาณผลผลิต และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เชื่อมโยงเครือข่ายการตลาดที่แน่นอน เพื่อให้สร้างรายได้และเกิดความยั่งยืนในอาชีพของเกษตรกรต่อไป

๓. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลังคุณภาพ
๒. เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและตลาดในการรับซื้อผลผลิตมันสำปะหลัง
๓. เพื่อนำเศษวัสดุเหลือทิ้งมันสำปะหลังมาใช้ให้เกิดประโยชน์

๔. เป้าหมาย

๑. เกษตรกรมีผลผลิตมันสำปะหลังเพิ่มขึ้น
๒. มีตลาดรับซื้อผลผลิตที่ให้ราคาสูงกว่าทั่วไป

๓. มีการนำเศษวัสดุเหลือทิ้งของมันสำปะหลังมาใช้ให้เกิดประโยชน์

๕. ตัวชี้วัด / ค่าเป้าหมาย

๑. ผลผลิตมันสำปะหลังเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕
๒. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕
๓. นำเศษวัสดุเหลือทิ้งของมันสำปะหลังมาใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๘๐

๖. พื้นที่เป้าหมาย

อำเภอพนมสารคาม และอำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

๗. กลุ่มเป้าหมาย

เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๔๐ ราย

๘. งบประมาณ (ล้านบาท)

๑.๗๗ ล้านบาท

โครงการ/ กิจกรรม	ปี					รวม (ล้านบาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
โครงการส่งเสริม การเพิ่ม ประสิทธิภาพการ ผลิตและการตลาด มันสำปะหลังอย่าง ครบวงจร	๕๙๐,๐๐๐	๕๙๐,๐๐๐	๕๙๐,๐๐๐			๑.๗๗	
ต้นทาง กิจกรรมที่ ๑ การ ถ่ายทอดความรู้และ ศึกษาดูงานการเพิ่ม ประสิทธิภาพการ ผลิตมันสำปะหลัง คุณภาพ	๒๓๐,๐๐๐	๒๓๐,๐๐๐	๒๓๐,๐๐๐			๐.๖๙	หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตร จังหวัดฉะเชิงเทรา หน่วยงานสนับสนุน: ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเกษตร ฉะเชิงเทรา สำนักงาน เกษตรและสหกรณ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา
กิจกรรมที่ ๒ แปลง เรียนรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการ ผลิตมันสำปะหลัง คุณภาพ	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐			๐.๓	และสำนักงานเกษตร อำเภอ
กลางทาง กิจกรรมที่ ๓ การ เชื่อมโยงเครือข่าย การผลิตและตลาด ในการรับซื้อผลผลิต มันสำปะหลัง	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐			๐.๑๘	หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตร จังหวัดฉะเชิงเทรา หน่วยงานสนับสนุน: ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเกษตร ฉะเชิงเทรา สำนักงาน เกษตรและสหกรณ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา และสำนักงานเกษตร

โครงการ/ กิจกรรม	ปี					รวม (ล้านบาท)	หน่วยงาน รับผิดชอบ
	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐		
							อำเภอ
ปลายทาง กิจกรรมที่ ๔ การ ถ่ายทอดความรู้และ ศึกษาดูงานการนำ เศษวัสดุเหลือทิ้งมัน สำปะหลังมาทำ ถ่านไบโอชาร์	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐			๐.๖	หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตร จังหวัดฉะเชิงเทรา หน่วยงานสนับสนุน: <u>ศูนย์วิจัยและ</u> <u>พัฒนาการเกษตร</u> <u>ฉะเชิงเทรา</u> สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด ฉะเชิงเทรา และ สำนักงานเกษตร อำเภอ

๙. วิธีการและขั้นตอนการดำเนินงาน

ที่	โครงการ / กิจกรรม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
๑.	กิจกรรมที่ ๑ การถ่ายทอดความรู้และศึกษาดูงานการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลังคุณภาพ - อบรมและศึกษาดูงานการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลังคุณภาพ จำนวน ๓ วัน	หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตร จังหวัดฉะเชิงเทรา หน่วยงานสนับสนุน: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เกษตรฉะเชิงเทรา สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด ฉะเชิงเทรา และ สำนักงานเกษตรอำเภอ
๒.	กิจกรรมที่ ๒ แปลงเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลังคุณภาพ - จัดทำแปลงเรียนรู้ต้นแบบ จำนวน ๒ แปลง พื้นที่ ๒๐ ไร่	หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตร จังหวัดฉะเชิงเทรา หน่วยงานสนับสนุน: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เกษตรฉะเชิงเทรา สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด ฉะเชิงเทรา และ สำนักงานเกษตรอำเภอ
๓.	กิจกรรมที่ ๓ การเชื่อมโยงเครือข่ายการผลิตและตลาดในการรับซื้อผลผลิตมันสำปะหลัง - จัดงานเชื่อมโยงระหว่างเกษตรกรและผู้ประกอบการ, MOU รับซื้อผลผลิต จำนวน ๑ วัน	หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตร จังหวัดฉะเชิงเทรา หน่วยงานสนับสนุน: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ

ที่	โครงการ / กิจกรรม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
		เกษตรฉะเชิงเทรา สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด ฉะเชิงเทรา และ สำนักงานเกษตรอำเภอบาง
๔.	กิจกรรมที่ ๔ การถ่ายทอดความรู้และศึกษาดูงานการนำเศษวัสดุเหลือทิ้งมันสำปะหลังมาทำถ่านไบโอชาร์ - อบรมและศึกษาดูงานการนำเศษวัสดุเหลือทิ้งมันสำปะหลังมาทำถ่านไบโอชาร์ จำนวน ๓ วัน	หน่วยงานหลัก: สำนักงานเกษตร จังหวัดฉะเชิงเทรา หน่วยงานสนับสนุน: ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ เกษตรฉะเชิงเทรา สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัด ฉะเชิงเทรา และ สำนักงานเกษตรอำเภอบาง

๑๐. หน่วยงานรับผิดชอบ

๑๐.๑ หน่วยงานหลัก

สำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา

๑๐.๒ หน่วยงานสนับสนุน

๑. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรฉะเชิงเทรา

๒. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดฉะเชิงเทรา

๓. สำนักงานเกษตรอำเภอบาง

๑๑. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรได้รับความรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลังคุณภาพ

๒. เกษตรกรมีปริมาณผลผลิตมันสำปะหลังคุณภาพเพิ่มขึ้น

๓. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

๔. เกษตรกรขายผลผลิตมันสำปะหลังที่มีคุณภาพได้ราคาที่สูงจากการเชื่อมโยงการตลาด

๕. เกษตรกรนำเศษวัสดุเหลือทิ้งมันสำปะหลังมาใช้ให้เกิดประโยชน์
